

LÄÄNERANNA VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Lihula

4. mai 2023 nr 107

Lääneranna valla tuuleparkide eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande vastuvõtmine alade nr 2 ja 2a osas

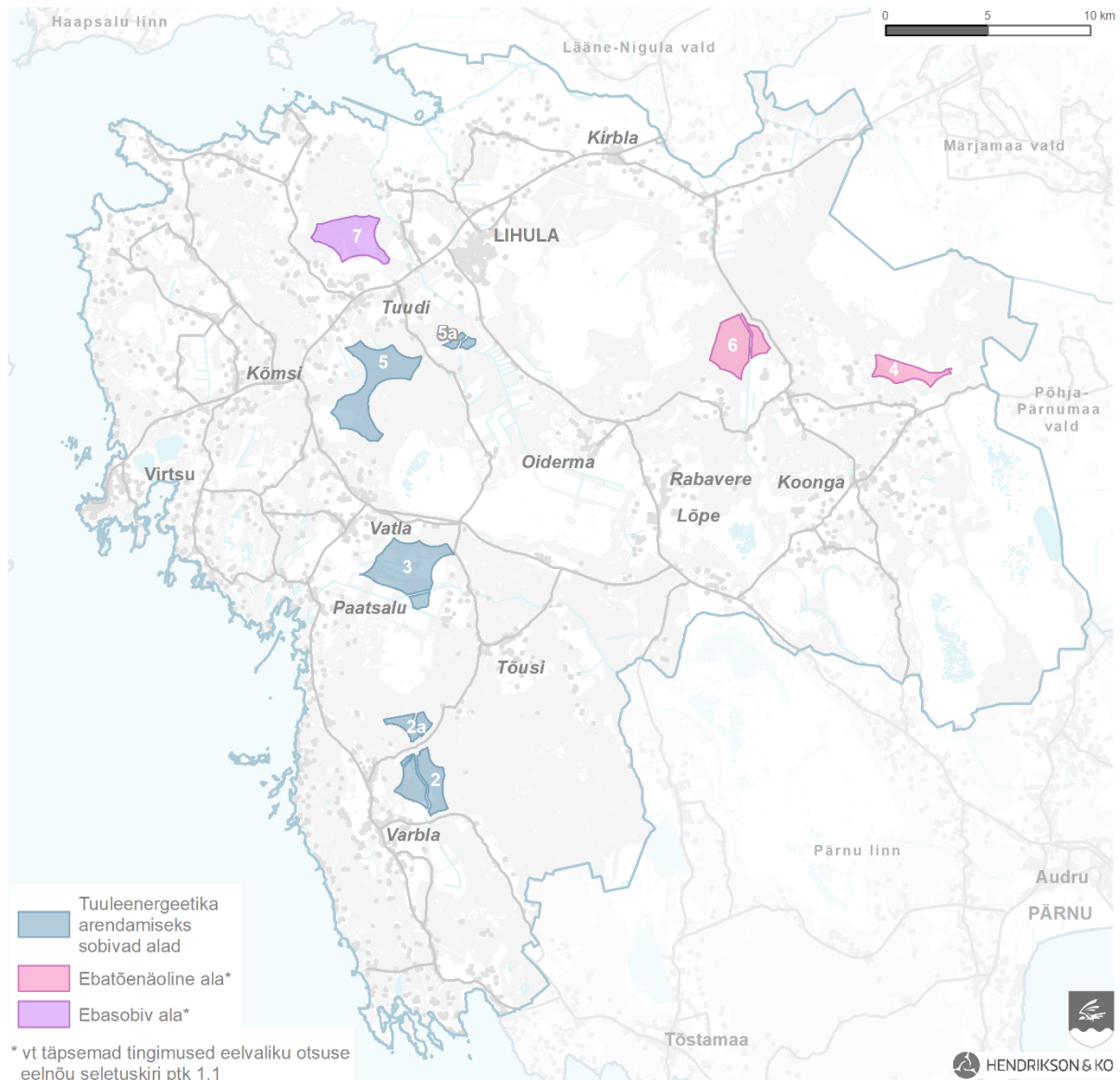
[Lääneranna Vallavolikogu 14.05.2020 otsusega nr 197](#) algatati Lääneranna vallas elektrienergia tootmiseks rajatavatele tuuleparkidele sobivate arendusalade leidmiseks, tuuleparkide ja nende toimimiseks vajaliku taristu kavandamiseks kohaliku omavalitsuse eriplaneering ning planeeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine. Vastavalt planeerimisseaduse (PlanS) § 95 lõikele 1 tuleb kohaliku omavalitsuse eriplaneering koostada olulise ruumilise mõjuga ehitise püstitamiseks, kui nimetatud ehitise asukoht ei ole määratud üldplaneeringuga. Vabariigi Valitsuse 01.10.2015 määruse nr 102 „Olulise ruumilise mõjuga ehitiste nimekiri“ kohaselt on olulise ruumilise mõjuga ehitiseks tuulepark. Vabariigi Valitsuse 26. juuni 2003. a määruse nr 184 „Võrgueeskiri“ tähenduses moodustavad tuulepargi vähemalt kaks alates 30 meetri kõrgust elektrituulikut, mis on elektrivõrguga ühendatud. Lääneranna valla tuuleparkide eriplaneeringu eesmärgiks on leida kogu Lääneranna valla territooriumil asukohad tuuleparkidele minimaalse suurusega 250 ha. Lisaks eriplaneeringu algatamise taotluse esitanud Laanenurga Tuuliku OÜ-le on tuulikuparkide arendamiseks huvi üles näidanud Irbeni OÜ, Evecon OÜ, Sunly AS ja TMV Green OÜ, kes on kaasatud eriplaneeringu menetlusse huvitatud isikutena Lääneranna Vallavolikogu otsustega nr 31 11.02.2022, nr 39 25.03.2022 ja nr 44 12.05.2022.a.

Vastavalt PlanS § 100 lõikele 1 ja 3 toimus ajavahemikul 14.09.2021 kuni 13.11.2021 eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse avalik väljapanek. Saabunud seisukohtade ja nendega arvestamise kokkuvõtte on toodud Lääneranna Vallavalitsuse veebilehel aadressil: <https://www.laanerannavald.ee/tuuleparkide-eriplaneering>.

Vastavalt PlanS § 101 lõikele 1 ja 3 toimusid 13.01.2022 ja 14.01.2022 Koonga koolimajas, Varbla rahvamajas, Kõmsi rahvamajas ja Lihula kultuurimajas asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse avaliku väljapaneku tulemuste avalikud arutelud.

Lähteseisukohtadele, väljatöötamise kavatsusele ja nendele laekunud tagasisidele tuginedes töötati välja eriplaneeringu asukoha eelvalik ja keskkonnamõju strateegilise hindamise I etapi aruanne (otsuse lisa 1), mille käigus analüüsiti tuulepargi rajamiseks esialgselt sobivaid alasid. Esialgselt sobivad alad olid määratud geoinformaatilise analüüsi käigus, kus välistati tuuleparkide jaoks ebasobivad loodus- ja inimkasutuses alad koos asjakohaste puhvritega (vt pikemalt asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruande dokument, ptk 1.1). Esialgselt sobivaid alade analüüsimisel võeti aluseks olemasolevad väärtused (väljakujunenud asustusalad, kultuuri- ja loodusväärtused) ning kaasnevad mõjud (müra, varjutus, mõju varale, linnustikule, nahkhiirtele,

Natura 2000 aladele, rohevõrgustikule jt tegurid). Samuti analüüsiti tuulikute püstitamise kaasnevat maavarade, jäätmete ja ringmajanduse, avariiolekordade esinemise, riigikaitseliste objektide, mobiilside, kliimamõjude, põhja- ja pinnavee seisukohast. Kõikidest nendest valdkondadest lähtuvalt seati tingimused tuuleparkide edasisele arendamisele (vt pikemalt asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruande dokument, ptk 1.2).

Joonis 1. Eriplaneeringu eelvaliku ja KSH I etapi aruande tulemused (seisuga august 2022).

Eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse avalikustamise tulemusel otsustati käsitleda tuuleparkide rajamiseks esialgselt sobivate aladena kõiki 7 analüüsi tulemusel selgunud ala. Keskkonnaameti poolsete puhvrite rakendamisel märtsis 2022 vähenes ala nr 1 pindala oluliselt, mistõttu otsustati see ala edasisest analüüsist välja jätta. Eelpool loetletud mõjuvaldkondi silmas pidades osutusid eelvalikus sobivamateks alad nr 2 ja 2a, 3 ning 5 ja 5a (vt alljärgnev joonis 1). Ala nr 7 loeti eelvalikus alaks, mille puhul ei saa ebasoodsat mõju Natura võrgustiku alale välistada ning kus ilma konkreetsete uuringute, täiendava Natura hindamise ja teiste keskkonnamõjude hindamise positiivsete tulemusteta ei ole võimalik kaaluda tuulepargi rajamist. Võimalike võrguühenduste

ulatuslike vahemaade ja teiste ebasoodsate asjaolude tõttu (vt pikemalt asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruande dokument, ptk 1.2) osutusi ebatõenäoliseks alad nr 4 ja 6. Leevendavate meetmete kasutamisel ja huviliste ilmnemisel võib tuuleparkide rajamine osutada ka aladel 4 ja 6 siiski võimalikuks.

Planeerimisseadus ei reguleeri mitu sobivat asukohta peab asukoha eelvaliku menetluses leidma. Kui kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu (KOV EP) asukoha eelvalikus leitakse tuuleparkidele mitu sobilikku asukohta, siis on võimalik koostada detailne lahendus nii mitmes asukohas, kui selleks on vajadus (vt ORME juhend: <https://planeerimine.ee/aktid-ja-kohtulahendid/orme-planeerimine/kas-olulise-ruumilise-mojuga-ehitise-asukoht-on-voimalik-valida-mitmes-kohas-ja-koostada-ka-detailne-lahendus-mitmes-kohas/>). Samuti on võimalik, et sobilikud asukohad koonduvad ja moodustavad ühe tervikliku suurema ala, mille sees koostatakse mitu detailset lahendust. Seejuures KOV EP on võimalik kehtestada nii ühe kui ka mitme detailse lahendusega, sh on võimalik kehtestada KOV EP ühe detailse lahendusega ka juhul, kui on koostatud mitmes asukohas detailne lahendus.

KOV EP ei ole strateegiline planeerimisdokument – detailne lahendus tuleb koostada asukohas (või asukohtades), kus on olemas reaalne arendushuvi. Sellele viitab mh PlanS § 95 lg 8: Kohaliku omavalitsuse eriplaneering on ehitusprojekti koostamise alus, v.a juhul, kui kohaliku omavalitsuse eriplaneering kehtestatakse asukoha eelvaliku otsuse alusel. Kui planeeringut ei asuta ellu viima viie aasta möödumisel KOV EP kehtestamisest, siis kaotab planeering kehtivuse (PlanS § 122 lg 4). Kui arendushuvi on ühes piirkonnas ühe ORME ehitamiseks, siis tuleb selle piirkonna sees leida sobivaim asukoht ja kehtestada KOV EP detailne lahendus ühes asukohas. Kui arendushuvi on mitmes piirkonnas, on võimalik leida nendes piirkondades ehitistele sobivaimad asukohad ja kehtestada detailne lahendus mitmes asukohas.

Haldusmenetluse seaduse § 52 lõike 1 punkti 1 kohaselt võib haldusorgan enne asja lõplikku lahendamist lahendada asja osaliselt (osahaldusakt). See võimaldab jagada komplitseeritud haldusküsimused osadeks ja langetada otsused etapiviisiliselt.

Lääneranna valla tuuleparkide eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande menetlus käsitleb kogu Lääneranna valla territooriumit ning mitut võimalikku sobivat ala. Lähtuvalt sellest, et asukoha eelvaliku menetluses leiti tuuleparkidele mitu sobivat asukohta, koostas Lääneranna Vallavolikogu vastavalt leitud asukohtadele eelvaliku otsuste eelnõud. Asukohad on iseloomult erinevad, samuti varieerub asukohtade lõikes huvi nende realiseerimiseks, mistõttu on põhjendatud eelvaliku otsus langetada igale asukohale eraldi. Käesoleval hetkel asukoha eelvaliku ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande menetluses asukoha eelvaliku otsustega mittehõlmatud alade osas jätkatakse menetlusi huvitatud isikute olemasolul.

Ala nr 2 ja 2a (pindala vastavalt 448 ha ja 145 ha, kokku 593 ha) paiknevad valla lõunaosas (endine Varbla vald): ala 2 Helmküla ja väiksemas ulatuses Piha ja Kilgi külade territooriumil ja ala 2a Allika, Nõmme ja Ännikse külade territooriumil, valdavalt metsamaal. Alal puuduvad tuulepargi arendamist välistavad kriteeriumid. Alade 2 ja 2a põhimõttelist sobivust kinnitavad elamute ja ühiskondlike hoonete puudumine alal ja ala piirist 1 km raadiuses, kaugus Lihula ja Virtsu tiheasustusaladest, oluliste loodusväärtuste puudumine alal, piisav kaugus (300 m) riigimaanteedest. Aladest lääne- ja edelasuunas, mitte lähemal kui 1 km ala piirist, paikneb mitmeid Allika, Helmküla ja Piha küla majapidamisi, põhja- ja idasuunas asub ulatuslik metsaala. I etapi KSH aruandes on ala iseloomust ja paiknemisest tulenevalt seatud järgmised

täiendavad tingimused (lisaks üldtingimustele aruande ptk 1.2, mis rakenduvad kõikides asukohtades) detailse lahenduse ja mõjude hindamise aruande koostamiseks:

1. vältida võimalusel põllumassiivide asjatut killustamist tuulikute paigutamisel põllumajandusmaadele;
2. välja töötada meetmed ja tingimused (nt teatud ajal kavandatavate tuulikute väljalülitamine ja/või vaiksemale töörežiimile ümberlülitamine), mis minimeerivad võimaliku müra koosmõju tekke kavandatavate tuulikute ja olemasoleva Mäli tuulepargi vahelistes elumupiirkondades (peamiselt Helmküla territooriumil);
3. korraldada laia kodupiirkonnaga haruldaste linnuliikide must-toonekurg ja merikotkas elupaigakasutuse uuringud;
4. jätta ala 2 keskel arendamata rohevõrgustiku koridori pikendusena vähemalt 400 m laiune koridor või sama lai (400 m) riba arendusala tugiala serva jäävas osas, et võimaldada elustiku liikumist arendusala idapool olevasse metsamassiivi.

22.06.2022-06.07.2022 esitati Lääneranna valla tuuleparkide eriplaneeringu asukoha eelvalik ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruanne kooskõlastamiseks PlanS § 99 lõikes 1 nimetatud asutustele ning teavitati PlanS § 99 lõikes 2 nimetatud isikuid ja asutusi võimalusest avaldada tuulikuparkide eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande kohta arvamust.

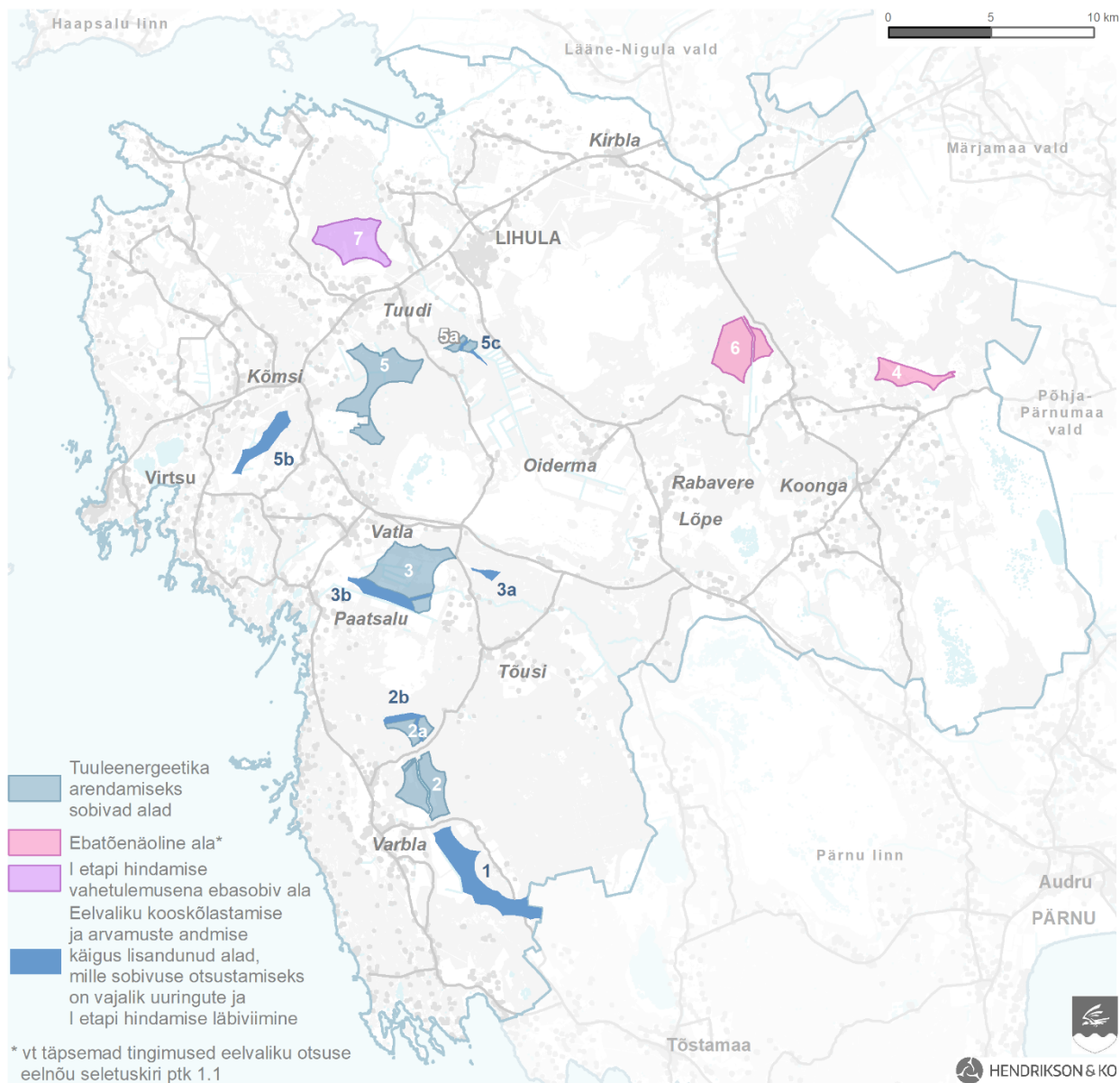
Lähtudes PlanS § 105 lõikest 1 esitati 26.09.2022-11.10.2022 Lääneranna valla tuuleparkide eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuste eelnõud koos tuulikuparkide eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruandega kooskõlastamiseks PlanS § 99 lõikes 1 nimetatud asutustele ning teavitati PlanS § 99 lõikes 2 nimetatud isikuid ja asutusi võimalusest avaldada kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuste eelnõude ning tuulikuparkide eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi (KSH I etapp) aruande kohta arvamust.

Otsuste eelnõude, asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruande kooskõlastamise ja arvamuse avaldamise ringil (PlanS § 105) tehti mitmeid ettepanekuid tuulikuparkide alade laiendamiseks ja lisamiseks, muuhulgas pakuti välja ala nr 2b (vt joonis 2). Ettepanekute esitamise lähtekohaks oli asjaolu, et Keskkonnaameti poolt esitatud erinevate loodusobjektide ja tuuleparkide arendusalade vaheliste puhveralade ulatused on soovituslikud ja ei tohiks tingida arendusalade välistamise eriplaneeringu I etapis. Kuna väljapakutud alad ei kattu eriplaneeringu lähteseisukohtades fikseeritud elu- ja ühiskondlike hoonete 1 km laiuse puhveralaga ja suures osas ka teiste olulisemate puhveraladega, mõned pakutud arendusalad ulatuvad osaliselt veekogude ehituskeeluvöönditesse või maantee puhveraladele, otsustati võimaldada alade edasist uurimist. Välja pakutud arendusalade kattumine Keskkonnaameti esitatud puhveraladega on siiski indikaator teadaolevatest võimalikest olulise keskkonnamõjuga riskikohtadest. Seetõttu tuleb väljapakutud aladele, sealhulgas olemasolevate alade laiendustele, täiendavalt läbi viia eriplaneeringu I etapi keskkonnamõju strateegiline hindamine ning alade sobivus otsustatakse peale uuringute läbiviimist ja I etapi aruande koostamist.

Kooskõlas PlanS § 106 lõigetega 1 ja 3 toimus ajavahemikul 23.01.2023 kuni 23.02.2023 eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuste eelnõude ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande avalik väljapanek. Saabunud seisukohtade ja nendega arvestamise kokkuvõtte on toodud Lääneranna Vallavalitsuse veebilehel aadressil: <https://www.laanerannavald.ee/tuuleparkide-eriplaneering>.

Avaliku väljapaneku jooksul laekus Lääneranna Vallavalitsusele 11 kirja arvamuste ja ettepanekutega, neist 3 eraisikutelt või nende juriidiliselt esindajalt, 5 riiklikult ametkonnalt, 2 tuuleenergeetika arendajalt, 1 kaevandusettevõtjalt. Välja toodi alljärgnevad teemad:

1. tuulikutega kaasnev müra ja visuaalne häiring,
2. Kõverdama turbatootmisala väljaarvamine alast nr 5,
3. otsuste eelnõude täiendamine KSH-s toodud arendustingimustega,
4. eriplaneeringu edasine menetlus,
5. rohkem kui ühe tuulepargi rajamiseks sobiva ala väljavalimise põhjendatus,
6. eriplaneeringu I etapi käigus läbiviidud hindamise piisavus,
7. uuendatud teave võrguinvesteeringute osas.

Joonis 2. Kooskõlastamise ja arvamuste avaldamise etapi ning avaliku väljapaneku ja arutelude (jaanuar – aprill 2023) tulemuste alusel täiendatud eriplaneeringu eelvaliku ja KSH I etapi aruande tulemused (seisuga aprill 2023).

PlanS § 107 järgsed avalikud arutelud toimusid 03.04.2023 ja 06.04.2023. Lihulas Lääneranna vallamajas, Vatla raamatukogus ja Varbla rahvamajas. Kokku osales aruteludel lisaks

vallavalitsuse esindajatele ja konsultantidele 45 inimest. Aruteludel tõusetus kõige enam tuulikute müra ja visuaalse häiringu teema.

Avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu tulemuste alusel tehti asukoha eelvaliku otsuste eelnõudes ja KSH I etapi aruandes vajalikud muudatused (PlanS § 108 lg 2). Avaliku väljapaneku ja avalike arutelude tulemuste alusel otsustati rõhutada müra ja visuaalse häiringu põhjaliku käsitlemise vajadust detailse lahenduse etapis läbi KSH-s toodud arendustingimuste väljatoomise (vt otsuse eelnõu p 3.1 ja 3.2) ja alast nr 5 välja arvata Kõverdama turbatootmisala. Lisaks viidi aruande eelvaliku ja I etapi aruandesse sisse ametkondade poolt välja toodud üksikud täpsustused. Arvestades vajadust tagada energiajulgeolek ja täita kliimaeesmärgid, on eriplaneeringuga otstarbekas kavandada sobivaid asukohti mitmele tuulepargile. Leiti, et I etapi KSH-s teostatud sobivate alade hindamine on läbi viidud piisavas täpsusastmes. Tehtud muudatused ei muuda planeeringu põhilahendust ega too kaasa vajadust keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande oluliseks muutmiseks.

Lähtuvalt PlanS § 109 lõikest 3 võib asukoha eelvaliku otsusega kehtestada planeeringualal või selle osal ajutise ehituskeelu, lähtudes PlanS §-s 110 sätestatust. PlanS § 110 lõigete 1 ja 3 alusel võib planeeringu korraldaja kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu detailse lahenduse koostamise ajaks kehtestada kuni kaheks aastaks (põhjendatud juhul pikendatuna kuni nelja aastani) ajutise planeerimis- ja ehituskeelu. Keelu alusel keelatakse üld- ja detailplaneeringu kehtestamine, ehitise püstitamiseks ehitusloa andmine, projekteerimistingimuste andmine ning katastriüksuse senise sihtotstarbe muutmine (PlanS § 42 lg 2 p 1-4). Ala nr 2 ja 2a puhul võib Lääneranna Vallavolikogu hinnangul edasises detailse lahenduse koostamise faasis olla otstarbekas ajutise planeerimis- ja ehituskeelu kehtestamine. Tõenäoliselt on otstarbekas ajutist planeerimis- ja ehituskeeldu rakendada lähtuvalt ehitise tundlikkusest tuulikute osas, aga võimaldada näiteks taristu, põllu- ja metsamajanduse ning maavarade kaevandamise jaoks vajalikke ehitisi ning ajutiselt keelata elamute, puhkemajade jms planeerimine ning ehitamine. Ajutise planeerimise ja ehituskeelu kehtestamine otsustatakse vajadusel eraldi eriplaneeringu detailse lahenduse menetluse käigus. Vastavalt PlanS § 110 lõigetele 5 ja 6 teavitatakse keelu kehtestamise otsuseelset nõuetekohaselt kõiki puudutatud isikuid.

Lähtudes eeltoodust ning võttes aluseks planeerimisseaduse § 109 lõiked 1 ja 2 ning Hendrikson & Ko OÜ koostatud töö nr 21004000 „Lääneranna tuuleparkide eriplaneeringu asukoha eelvalik ja keskkonnamõju strateegilise hindamise I etapi aruanne” ning arvestades avalikul väljapanekul esitatud seisukohtadele ja ettepanekutele esitatud vastusseisukohti („Lääneranna tuuleparkide eriplaneeringu asukoha eelvalik ja keskkonnamõju strateegilise hindamise I etapi aruanne“ (koostaja Hendrikson & Ko OÜ, töö nr 21004000) ptk. 3.2) Lääneranna Vallavolikogu

otsustab:

1. Võtta vastu Lääneranna valla tuuleparkide kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruanne „Lääneranna tuuleparkide eriplaneeringu asukoha eelvalik ja keskkonnamõju strateegilise hindamise I etapi aruanne“ (koostaja Hendrikson & Ko OÜ, töö nr 21004000) alade nr 2 ja 2a osas (Lisa 1) ja tunnistada alad nr 2 ja 2a sobivaks tuuleparkide arendamiseks aruandes väljatoodud tingimuste järgimisel vastavalt lisatud asukohaskeemile (Lisad 2 ja 3).

2. Võtta „Lääneranna tuuleparkide eriplaneeringu asukoha eelvalik ja keskkonnamõju strateegilise hindamise I etapi aruanne“ (koostaja Hendrikson & Ko OÜ, töö nr 21004000) (Lisa 1) aluseks eriplaneeringu detailse lahenduse koostamisel aladel 2 ja 2a.

3. Detailse lahenduse koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus viia läbi asjakohased uuringud, määrata kavandatava tuulepargi ehitusõigus ja lahendada muud asjakohased planeerimisseaduse § 126 lõikes 1 nimetatud ülesanded. Otsuse punktis 1 nimetud Lääneranna valla tuuleparkide eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja keskkonnamõju strateegilise hindamise I etapi aruande ja selle avalikustamise tulemustest lähtudes:

3.1. Otsuse punktis 2 nimetatud detailse lahenduse koostamise käigus määrata kindlaks tuulikutele lähimad müratundlikud alad ja arvestada kavandatavate tuulikute ja olemasoleva Mäli tuulepargi müra võimaliku koosmõjuga ning teadvustada tuulikute visuaalset mõju.

3.2. Võtta uute tuulikute kavandamisel eesmärgiks tagada lähimatel müratundlikel aladel keskkonnaministri 16.12.2016 määruse nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ lisas 1 „Müra normtasemed“ toodud müra II kategooria (haridusasutuste, tervishoiu- ja sotsiaaltoetuste ning elamumaa-alad, maatulundusmaa õuealad, rohealad) tööstusmüra sihtväärtus 40 dBA öösel (23.00-7.00) ja 50 dBA päeval (7.00-23.00) kuna sihtväärtuse nõuete järgimine tagab paremad tingimused võrreldes müra piirväärtuse (öösel 45 dBA, päeval 60 dBA) nõuetele vastava olukorraga.

3.3. Tuulikutest lähtuva varjutuse leevendusmeetmete ja -tingimuste, sh teatud ajal tuulikute väljalülitamine, väljatöötamisel arvestada kavandatavate tuulikute ja olemasoleva Mäli tuulepargi koosmõjuga.

3.4. Vältida põllumassiivide killustamist tuulikute paigutamisel väärtuslikele põllumajandusmaadele.

3.5. Määrata vajalikud tuulikute töö järelhindamise ja -kontrolli meetmed, et tagada tuulikute töötamisel nendest lähtuvate mõjude, sh müra ja varjutused, vastavus kehtestatud normidele ja tingimustele, sealhulgas tingimustele, millised näevad ette ebasoodsa mõju leevendamiseks tuulikute käitamisele ajalisi piiranguid.

4. Lääneranna Vallavalitsusel avaldada käesolev otsus Ametlikes Teadeannetes, Lääneranna valla veebilehel ning teha teatavaks planeerimisseaduse § 99 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikutele ja asutustele hiljemalt 14 kalendripäeva jooksul otsuse vastuvõtmisest arvates.

5. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

6. Käesolevat otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul otsuse teatavakstegemisest, esitades kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras või vaide Lääneranna Vallavolikogule haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Armand Reinmaa
volikogu esimees

Lisa 1. Lääneranna valla tuuleparkide eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruanne „Lääneranna tuuleparkide eriplaneeringu asukoha eelvalik ja I etapi aruanne“ (koostaja Hendrikson & Ko OÜ, töö nr 21004000).

Lisa 2. Alade nr 2 ja 2a asukohaskeem.

Lisa 3. Alade nr 2 ja 2a piiresse tervikuna või osaliselt jäävad katastriüksused